

## Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 670/2020 vp

### Vastaus kirjalliseen kysymykseen velkaantumisongelmien vähentämisestä lainsäädännöllisillä muutoksilla

#### Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimitannut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Ari Koposen /ps näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 670/2020 vp:

*Onko hallitus säätämässä hallituksen esityksen HE 53/2020 vp mukaisia väliaikaisia asetuksia pysyväksi lainsäädännöksi,*

*millaisella aikataululla lainsäädäntömuutokset ulosottolain ja velkajärjestelylain osalta ovat valmistumassa, ja*

*mihin toimiin hallitus ryhtyy hillitäkseen peliongelmiin kasvua?*

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Kuluttajaluottoja koskevaa hintasääntelyä uudistettiin 1.9.2019 voimaan tulleella lainsäädännöllä siten, että korkokatto laajennettiin koskemaan myös määrältään suurempia luottoja. Samalla hintasääntelymalli muutettiin aiemmasta todelliseen vuosikorkoon sidotusta mallista erikseen korkoa ja muita luottokustannuksia sääntelevään malliin. Lain mukaan kuluttajan nostamalle luotolle perittävää luoton korkoa ei saa sopia 20:tä prosenttia suuremmaksi (kuluttajansuojalain (38/1978) 7 luvun 17 a §:n 1 momentti). Muita luottokustannuksia kuin korkoa koskee erillinen katto (kuluttajansuojalain 7 luvun 17 a §:n 2 ja 3 momentti).

COVID-19 -epidemiaan liittyvän poikkeustilan johdosta hintasääntelyä tiukennettiin tilapäisesti siten, että tietyille kuluttajaluotoille asetettiin 10 prosentin korkokatto sekä kiellettiin kaikkien kuluttajansuojalain kuluttajaluottoja koskevan luvun soveltamisalaan kuuluvien luottojen suoramarkkinointi. Kyseinen lainsäädäntö on voimassa 31.12.2020 saakka. Syksyn kuluessa harkitaan, onko sääntelyä tarpeen jatkaa.

Oikeusministeriö on tänä syksynä käynnistänyt kuluttajaluottoihin liittyvän selvitystyön, joka koostuu yhtäältä velkomustuomioiden perusteella tehtävästä 1.9.2019 voimaan tullutta hintasääntelyä koskevasta vaikutusarvioinnista ja toisaalta tutkimuskirjallisuus- ja tilastotietokatsauksesta ja niitä koskevasta analyysistä. Selvityksen on tarkoitus valmistua marraskuun loppuun mennessä. Selvityksen sekä tilapäisen sääntelyn toimivuudesta saatujen kokemusten perusteella päätetään kuluttajaluottoja koskevien pysyvien lainsäädäntömuutosten valmistelusta.

## Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 670/2020 vp

Ulosottolainsäädännön osalta voi todeta, että valtioneuvosto on käynnistänyt selvityksen ulosoton suojaosuuden korottamisesta ja vaihtoehtoisista keinoista pienituloisten ulosottovelallisten aseman parantamiseksi. Selvitys toteutetaan valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan hankkeena, ja sen on tarkoitus valmistua 15.3.2021 mennessä. Selvityksen jälkeen voidaan arvioida, mikä on paras keino pienituloisten ulosottovelallisten aseman helpottamiseksi.

Lisäksi oikeusministeriö on asettanut työryhmän valmistelemaan velkajärjestelylain (laki yksityishenkilön velkajärjestelystä (57/1993)) muuttamista. Työn tavoitteena on panna täytäntöön direktiivin (EU) 2019/1023 III osaston säännökset veloista vapauttamisesta sekä tarkastella kansallisia muutostarpeita. Työryhmän määräaika päättyy 30.4.2021. Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle syysistuntokaudella 2021.

Peliongelmiin osalta voidaan puolestaan todeta, että rahapeliin markkinointia valvova Poliisihallitus on aktiivisesti hyödyntänyt voimassa olevan lainsäädännön mahdollistamia keinoja arpajaislain (1047/2001) vastaisen markkinoinnin torjumiseksi ja huomionut toiminnassaan laaja-alaisesti markkinoinnin monet eri kanavat. Poliisihallituksessa on muun muassa parhaillaan vireillä useita valvontaprosesseja Suomeen suunnatuissa tv-lähetyksissä esiintyvän arpajaislain vastaisen markkinoinnin osalta sekä lukuisia prosesseja sosiaalisessa mediassa ja verkkosivuilla arpajaislain vastaisesti rahapelejä markkinoivia julkisuuden henkilöitä ja sosiaalisen median vaikuttajia kohtaan.

Sisäministeriössä on myös parhaillaan käynnissä arpajaislain uudistamista koskeva hanke, jonka tavoitteena on rahapelaamisesta aiheutuvien haittojen ehkäisyn ja vähentämisen edelleen tehostaminen sekä Veikkaus Oy:n toimintaedellytyksien tukeminen kanavointikykyisen yksinoikeusjärjestelmän vahvistamiseksi. Hankkeessa tarkastellaan muun muassa maksuliikenne-estoja, jotta yksinoikeusjärjestelmän ulkopuolista rahapelaamista voitaisiin rajoittaa. Lisäksi hankkeessa selvitetään keinoja, joilla yksinoikeusjärjestelmän ulkopuolisten toimijoiden lainvastaiseen markkinointiin voitaisiin nykyistä tehokkaammin puuttua. On tärkeää kuitenkin huomata, että Euroopan komissionkin tekemän selvityksen mukaan seuraamusten täytäntöönpanossa esiintyy aina haasteita silloin, kun rahapelitoimintaa tai sen markkinointia harjoitetaan rajat ylittävästi. Toimivallan puuttumisen johdosta kansallisella lainsäädännöllä on mahdollista ainoastaan rajallisesti puuttua yksinoikeusjärjestelmän ulkopuolelta tulevaan markkinointiin.

Helsingissä 14.10.2020

Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson